

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම්/ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 (1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වෙනත්තාන්ත්‍රික මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ.

1.6.1. පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල සභාවේ අදහස් දැක්වීම නොවීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රමිතියේ 2 වන පරිච්ඡේදයේ 2.5 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන උපවිත පදනම මත ගිණුම් තැබිය යුතු වුවත්, පෙර වර්ෂයන් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී ලැබී තිබූ මුද්දර ගාස්තු වටිනාකම රු. 344,316,430 ක් හා උසාවි දඩ වටිනාකම රු. 5,394,673 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභා උපවිත පදනම මත සීමාවේ වර්ෂයකට ලියවෙන ඔප්පු ප්‍රමාණය හා ඔප්පුවේ වටිනාකම් නිශ්චිතව කිව නොහැකි බැවින් මුද්දර ගාස්තු හා සුරා බදු හා අන්තරාදායක ඖෂධ පනත යටතේ උසාවිය මගින් පනවන නඩු නිශ්චිත නොවන බැවින් උසාවි දඩ ද, උපවිත පදනම මත ගිණුම් තැබිය නොහැකි බව.
(ආ) ප්‍රමිතියේ 3 වන පරිච්ඡේදයේ 3.7 ඡේදය ප්‍රකාරව අස්තිත්ත්වයක් පිළියෙල කළ අයවැය ලේඛනවල අයවැයගත තොරතුරු එම කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ප්‍රමිතියේ 3 වන පරිච්ඡේදයේ 3.17 ඡේදය ප්‍රකාරව සැකසීමට කළ යුතු කරන බව.

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ගිණුම් විෂයයන් 07 කට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ගිණුම් ශේෂ එකතුව හා උපලේඛනවල එකතුව අතර, රු.1,973,680 ක නොසැසඳීමක් නිරීක්ෂණය විය.	නිවැරදි කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ලබන බව .	වෙනසට හේතු සොයා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7. නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1946 අංක 30 දරන බදු හා තක්සේරුකරන ආඥා පනතේ 20 වගන්තිය	වරිපනම් දේපල වසර 5 කට වරක් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව ලවා තක්සේරු කරවාගත යුතු වුවත් 2009 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද තක්සේරුව පදනම් කරගෙන බිල් කර තිබුණි.	වරිපනම් තක්සේරු කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා අත්තිකාරම් මුදලක් වන රු.2,194,600 මුදලක් 2024 මැයි 20 වන දින තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවා ඇති බව.	ආඥා පනතට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි			
(i) 371	1997 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ ලබාදෙන ලද රු.1,493,033 ක වූ අත්තිකාරම් ශේෂ 39 ක් අයකරගෙන නොතිබුණි.	මෙහි සඳහන් අත්තිකාරම් ශේෂ 39 න් 35 ක් පෙර වර්ෂ ගණනාවක සිට පැවත එන ශේෂ වන බව.	මුදල් රෙගුලාසි අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) 571	රු.6,066,090 ක් වූ තැන්පතු වර්ග 04 ක කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු 389 ක් නියාදනය කර නොතිබුණි.	අදාළ තැන්පතු මුදල් නියාදනය කර ගන්නා ලෙස අදාළ තැන්පතු හිමියන් දැනුවත් කර ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ වියදම් ඉක්මවූ ආදායම රු. 212,706,234 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 411,945,994 ක් විය.

2.2 මූල්‍ය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

බැංකුවේ ජංගම ගිණුමේ 2024 වර්ෂය පුරාවට රු. මිලියන 115 කට වැඩි මුදල් ශේෂයක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ බවත් 2025 ජනවාරි හා පෙබරවාරි මස අවසන් දිනට බැංකු ශේෂය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 100 ක් හා රු. මිලියන 79 ක් බවත් නිරීක්ෂණය වීමෙන් ස්ථාවර තැන්පතුවක හෝ වෙනත් කෙටිකාලීන ආයෝජනයක ආයෝජනය කිරීමෙන් සභාවට උපයාගත හැකිව තිබූ ආදායමක් අහිමි ව තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

2024 වර්ෂයේ අගෝස්තු මස රු. මිලියන 100ක මුදලක් මෙන්ම 2025 වර්ෂයේ පෙබරවාරි මස රු. මිලියන 150ක මුදලක් ස්ථාවර තැන්පතුවල ආයෝජනය කර ඇති බව.

අතිරික්ත මුදල් කෙටිකාලීනව ආයෝජනය කළ යුතුය.

2.3 ආදායම් පරිපාලනය

2.3.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

2024					2023				
	ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
		රු. 000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000
(i)	වරිපනම් හා බදු	55,000	34,401	65,050	43,097	53,600	53,997	61,196	41,372
(ii)	කුලී	29,622	33,290	32,847	9,460	29,161	29,061	30,842	10,713
(iii)	බලපත්‍ර ගාස්තු	1,500	1,604	1,655	7	1,000	1,321	1,271	59
(iv)	වෙනත් ආදායම්	5,950	7,216	7,611	1,035	5,351	5,850	6,078	1,040
		92,072	76,511	107,163	53,599	89,112	90,229	99,387	53,184

2.3.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයට අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම වූ රු.410,604,000 න් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම වූ රු.92,071,800 න් අතර රු.318,532,200 ක වෙනසක් විය.	පිළිතුරු ලබා දී නැත.	නිවැරදි ඇස්තමේන්තු ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) කාල විශ්ලේෂණ වාර්තාව අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට හිඟහිටි වරිපනම් ශේෂය රු. 43,097,343 ක්ව පැවති අතර ඒ තුළ වසර 10 ට වැඩි ශේෂය රු. 10,555,204 ක් ද වසර 05 න් 10 න් අතර ශේෂය රු. 11,140,530 ක් ද වසර 03 න් 05 න් අතර ශේෂය රු. 6,567,641 ක් ද විය.	මේ වන විටත් කපා හැරීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින බව	හිඟ වරිපනම් අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) හිමිකරුවන් 04 දෙනෙකුට අයත් රු.50,000 ට වැඩි හිඟ වරිපනම් ඒකක 06 කින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට රු.1,527,151 ක එකතු වටිනාකමක් අයකරගෙන නොතිබූ අතර මෙම දේපල තහනමට හෝ හිඟ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී අයකරගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ වරිපනම් අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට පැවති රු.1,202,012 ක් වූ හිඟ විනෝද බදු වටිනාකමින් රු.676,060 ක් වර්ෂ 1න් 3න් අතර රු.525,946 ක් වර්ෂයකට අඩු කාලයක සිට ද සිනමාහල් දෙකකින් ලැබිය යුතු ශේෂය විය.	අය කළ යුතු ඉතිරි මුදල් අය කර ගැනීම සඳහා කටයුතු සිදු කරන බව.	හිඟ විනෝද බදු අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට ආදායම් අයකිරීම සම්බන්ධ මාසික ප්‍රගති වාර්තාව අනුව වෙළඳ ස්ථාන කුලී රු.8,472,524 ක හිඟ ශේෂයක් පැවතුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල්කළ වෙළඳ ස්ථාන කුලිය රු.19,092,799 ක් වූ අතර වර්ෂය තුළ බිල් කිරීමෙන් අයකර ගන්නා ලද කුලී වටිනාකම රු.12,477,313 ක් වීමෙන් අයකර ගැනීමේ ප්‍රගතිය සියයට 65 ක් වුවද හිඟයෙන් කපාහැරීම්/වැරදි නිවැරදි කිරීම් රු.706,463 ක් වූයෙන් හිඟයෙන් අයවීමේ ප්‍රගතිය සියයට 46 සිට සියයට 50 දක්වා වැඩිවී තිබුණි.	මේ වන විට කොටස් වශයෙන් හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට ද නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග මගින් ලබා ගැනීම් සඳහා ද කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	හිඟ කුලී ආදායම් අයකරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ) ආදායම් අයකිරීම සම්බන්ධ මාසික ප්‍රගති වාර්තාව අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට රු.733,489 ක උත්සව ශාලා කුලියක් අයකර ගැනීමට පැවතුණු අතර එය වර්ෂ 10 කට වඩා පැරණි ශේෂයක් වුවද එම මුදල අයකර ගැනීම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණු බවට සාක්ෂි නොවීය.	මේ වන විට නඩු කටයුත්ත සක්‍රීය මට්ටමේ පවතින අතර කොටස් වශයෙන් අදාළ මුදල ගෙවීම සඳහා එකඟතාවය පළ කර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට ආයතන 230 කින් රු.2,103,030 ක හිඟ කසල ගාස්තුවක් අයකර ගැනීමට පැවති අතර එයින් ආයතන 10 කින් රු.25,000 වැඩි හිඟ ගාස්තු එකතුව රු.484,000 ක් අයකර ගැනීමට පැවතුණි.
- (ඌ) පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2024 වර්ෂය සඳහා ලැබිය යුතු උසාවි දඩ සඳහා ද කොළඹ ඉඩම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලය සඳහා 2023 වර්ෂයට හා තවත් ඉඩම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාල 06 ක් සඳහා 2024 වර්ෂයට ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තු සඳහා ද උපලේඛන සකස්කර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.
- කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභා සීමාවේ වර්ෂයකට ලියවෙන ඔප්පු ප්‍රමාණය හා ඔප්පුවේ වටිනාකම් නිශ්චිතව කිව නොහැකි බැවින් හා සුරා බදු හා අන්තරාදායක ඖෂධ පනත යටතේ උසාවිය මගින් පනවන නඩු නිශ්චිත නොවන බැවින් උපලේඛන සකස් කළ නොහැකි බව.
- හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- උපලේඛන සකස් කර ආදායම් ගිණුම් තැබිය යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දින භාණ්ඩ සමීක්ෂණයට ඉදිරිපත් නොකළ රු.1,073,588 වටිනා පොත් 4,348 ක් විය.	මෙම පොත් තිබේදැයි නැවත පරීක්ෂා කොට බලා නිදහසට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට මේ වන විට කාලය ලබා දී ඇති අතර තීරණ කමිටුවට ඉදිරිපත් කොට ඒ ඒ පුස්තකාලයන්හි ඒ වනවිට සිටි භාරකරුවන්ගෙන් මෙම මුදල් අයකරගැනීමට ඉදිරියේදී සිදුකිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී බව.	හඳුනාගන්නා විචල්‍යයන් සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ලේඛන යාවත්කාලීන කළ යුතුය.
(ආ) වසර 06 කට වැඩි කාලයක සිට භාවිතයෙන් ඉවත්කර තිබූ රු.1,135,000 ක් වටිනා ස්කැවේටර් යන්ත්‍රය පළාත් පාලන ආයතන අතර හුවමාරු කර ගැනීමට හෝ භාවිතා කළ හැකි තත්ත්වයේ නොපවතී නම් විධිමත් පරිදි වෙන්දේසි කිරීමට හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වටිනාකම රු.1,135,000 ක් වූ ස්කැවේටර් යන්ත්‍රය අපහරණය කිරීම සඳහා විශේෂ සමීක්ෂණ මණ්ඩලයක් පත් කර ඇති අතර , ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී බව.	අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) හුනුපිටිය පැරණි ආදාහනාගාරය වසර 04 ක පමණ කාලයක සිට අක්‍රීය තත්ත්වයෙන් පැවති අතර එය පිළිසකර	ඉදිරියේදී මෙම අදාහනාගාරය අළුත් වැඩියා කටයුතු සිදුකරන බව.	කඩිනමින් පිළිසකර කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) වත්කම්වල ආරක්ෂාව තහවුරු නොවීම

I. වනවාසල පුස්තකාලය සහිත ඉඩමේ අනවසරයෙන් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකර පදිංචි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වන අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් සභාව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

වනවාසල මහජන පුස්තකාලය හා ළිඳ පිහිටි ඉඩමේ ලැලි මඩුවක් ගසාගෙන මන්ද මානසික ව්‍යාධියකින් පෙළෙන වයසක කාන්තාවක් නතර වී සිටින අතර මේ පිළිබඳ ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත ඇය පිළිබඳව සොයා බලා වැඩිහිටි නිවාසයකට යොමු කරන මෙන් දැනුම් දෙන ලද බව.

වත්කම්වල ආරක්ෂාව තහවුරු කරගත යුතුය.

II. සභාව භාවිතා කරන ඉඩම් 96 කින් ඉඩම් 22 කට පිඹුරුපත්ද ඉඩම් 69 කට හිමිකම තහවුරු කළහැකි නීත්‍යානුකූල ලියවිල්ලක්ද නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

පිළිගෙන ඇති බව

වත්කම්වල ආරක්ෂාව තහවුරු කරගත යුතුය.

(ඉ) පර්චස් 47.85 ක් භූමි ප්‍රමාණයක ඉදි කර ඇති මහල් දෙකකින් යුතු කඩ කාමර 36 නව ගොඩනැගිල්ලේ පහත මහලයේ හා ඉහල මහලයේ, කඩ කාමර 14 ක් ගිවිසුම්වලට පටහැනිව වසා දමා තිබුණි.

කඩ කාමර ගිවිසුම්වලට පටහැනිව දීර්ඝ කාලයක් වසා ඇත. ඉදිරියේදී සභාවට පවරා ගන්නා බව දන්වමින් සභාව විසින් මේ වන විටත් බදු කරුවන්ට ලිපි මගින් දැනුම් දී ඇති බව.

හිඟ මුදල් අයකරගෙන ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) 2023 වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව පර්චස් 1.6 ක භූමි ප්‍රමාණයක පිහිටා ඇති ටයර් සංස්ථාව පාරේ නුවර පාර අසල කඩ කාමරයක් සහිත ඉඩමේ වටිනාකම රු.1,250,000 කට ඉඩම් යටතේ ගිණුම් ගත කර තිබුණද පැරණි කඩ කාමරයේ වටිනාකම තක්සේරු කර ගොඩනැගිලි යටතේ ගිණුම් ගත කර තිබුණු බවක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

නව කඩ කාමරය තක්සේරු මණ්ඩලය මගින් ඉදිරියේදී තක්සේරු කරන බව .

කඩකාමරය තක්සේරු කර ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

(උ) 2024 වර්ෂයේදී මැවැල්ල බහු කාර්යය ගොඩනැගිල්ල නඩත්තු ව්‍යාපෘති යටතේ අඩි 48 ක් පමණ දිග සහ අඩි 28 පමණ පළල වන පරිදි ඉහල මහලයේ කොන්ක්‍රීට් ගල් යොදා බිත්ති බැඳ ඇස්බැස්ටෝස් සෙවිලි කිරීම සඳහා රු.2,907,783 ක් වැය කර ඇති නමුත් භාවිතයට ගත හැකි මට්ටමට වැඩ නිමකර නොතිබුණු බැවින් කළ වියදම අනාර්ථික වී තිබුණි.

ඉතිරි කොටස 2025 වර්ෂයේ දී සිදු කරනු ලබන බව.

කඩිනමින් වැඩ නිම කර ආදායම් උපයා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වැඩ තහනම් කළ සේවකයන් දෙදෙනෙකුගෙන් හා සේවය අතහැර ගිය නිලධාරීන් 10 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතුව පැවති ණය හා අත්තිකාරම් ශේෂය එකතුව රු.1,298,215 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී අයකරගෙන නොතිබුණි.	අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව	හිඟ ණය ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.